

2023/2825

18.12.2023

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL, Euratom) 2023/2825,

12. detsember 2023,

millega kehtestatakse hajutatud rahastamise strateegia raames liidu laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute ning nendega seotud laenuandmistehingute haldamise ja rakendamise kord

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012), ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 220a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2022/2434 ⁽²⁾ muudeti määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (edaspidi „finantsmäärus“), kehtestades komisjoni tehtavate laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute rakendamisel kasutatava ühtse rahastamise meetodina hajutatud rahastamise strateegia. Finantsmääruse artiklit 220a kohaldatakse finantsabiprogrammide suhtes, mille alusaktid jõustuvad 9. novembril 2022 või pärast seda. Hajutatud rahastamise strateegiat ei kohaldata kehtivate programmide suhtes, mille kohaselt tuleks kooskõlas finantsmääruse artikliga 220 jätkata laenuvõtmistehingute tegemist traditsioonilise kompensatsioonimeetodi alusel. Kompensatsioonimeetodit võib erandkorras kohaldada ka uute finantsabiprogrammide suhtes ja seda kohaldatakse kõigi Euratomi programmide suhtes.
- (2) Vastavalt finantsmääruse artiklile 220a kehtestab komisjon hajutatud rahastamise strateegia rakendamiseks vajaliku korra. See kord peaks hõlmama juhtimisraamistikku, riskijuhtimismenetlusi ja kulude jaotamise meetodikat, mis peaks tagama, et kõik liidu kantud kulud, mis on seotud finantsabiga, kannab finantsabi saav riik. Seepärast on vaja kehtestada kord, mida kohaldatakse laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute suhtes, mida komisjon teeb hajutatud rahastamise strateegia raames, ja nendega seotud laenuandmistehingute suhtes.
- (3) Komisjon kohaldas esimest korda hajutatud rahastamise strateegiat laenuvõtmistehingute suhtes taasterahastu „NextGenerationEU“ (edaspidi „taasterahastu“) raames, mis on liidu ajutine rahastamisvahend majanduse COVID-19 kriisist taastumise toetuseks. See on võimaldanud võtta edukalt kasutusele vahendeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 ⁽³⁾ kohase tagastamatu toetuse ja laenude ning nõukogu määruse (EL) 2020/2094 ⁽⁴⁾ artikli 2 lõikes 2 osutatud muude liidu programmide tarbeks.

⁽¹⁾ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. detsembri 2022. aasta määrus (EL, Euratom) 2022/2434, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2018/1046 seoses mitmekesise rahastamise strateegia kehtestamisega üldise laenumetodina (ELT L 319, 13.12.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj>).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽⁴⁾ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>).

- (4) Taasterahastu raames hajutatud rahastamise strateegia rakendamiseks vajalik juhtimismudel ja protsessid on kehtestatud kooskõlas komisjoni rakendusotsusega C(2021) 2502 ⁽⁷⁾. See kord hõlmab muu hulgas juhtimisraamistikku, riskijuhtimist ja vastavusmenetlusi. Komisjoni rakendusotsusega (EL, Euratom) 2022/2545 ⁽⁸⁾ töötati välja kulude jaotamise meetodika. Asjakohane on võtta finantsmääruse artikli 220a kohase hajutatud rahastamise strateegia rakendamise korra aluseks taasterahastu juhtimismudel.
- (5) Kuigi käesolevat otsust tuleks kohaldada peamiselt hajutatud rahastamise strateegia raames tehtavate tehingute suhtes, on asjakohane laiendada mõnda selles sätestatud korda tehingutele, mida tehakse kompensatsioonimeetodi alusel. Sellise lähenemisviisi kasutamine tagaks vajalikus ulatuses järjepidevuse eri programmide vahel. Samuti tagaks see, et kõigi tehingute suhtes kohaldatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega kõige rangemaid norme. See peaks hõlmama ka riskijuhtimis- ja vastavusmenetlustega seotud korda.
- (6) Iga-aastases laenuvõtmisotsuses tuleks esitada ühe aasta jooksul kavandatavate laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute elemendid ning anda luba likviidsusjuhtimise toiminguteks. Eelkõige tuleks selles kindlaks määrata laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute ulatus, et määrata kindlaks liidu eelarve suhtes avalduv ja laenusaaajatega seotud üldine riskipositsioon. Selleks tuleks otsusega kehtestada kõiki kasutuseesmärke hõlmav pikaajalise rahastamise maksimaalsete emissioonisummade vahemik, lühiajalise rahastamise maksimaalne tagasimaksmata summa, liidu pikaajalise rahastamise maksimaalne keskmine maksetähtaeg, lõplik tagasimaksmata summa piirmäär emissiooni kohta ja vajaduse korral komisjoni emissioonide maksimaalne summa, mida saab hoida tema enda kontrol ja mida saab kasutada täiendava rahastamisallikana või järelturu toetamiseks. Iga-aastases laenuvõtmisotsuses tuleks samuti anda luba investeerida rahaturuinstrumentidesse rahavaru, mis ületab väljamaksete tegemiseks vajalikku summat.
- (7) Selleks et tagada asjaomaste finantsabiprogrammide raames võetud kohustuste täitmiseks vajalike vahendite olemasolu maksetähtpäeval, tuleks laenuvõtmistehinguid ja võlahaldustoiminguid teha hajutatud rahastamise strateegia raames pooleaastaste rahastamiskavade alusel. Rahastamiskavades määratletak need tehingud selle perioodi jooksul maksete alusel, mis tuleb teha seotud programmide rakendamiseks järgmisel poolaastal ja järgnevatel perioodidel. Rahastamiskava koostamine peaks seega mitmeks aastaks tagama seose eeldatavate maksevajadustega, et tagada rahastamistoimingute sujuv kavandamine ja korraldamine. Järgnevate perioodide eeldatavate maksevajaduste rahuldamiseks mõeldud laenutulused võib hallata likviidsusjuhtimise toimingute kaudu. Rahastamiskava tuleks koostada iga-aastases laenuvõtmisotsuses sätestatud piirmäärade ja lubade alusel. Rahastamiskava on aluseks turuosaliste teavitamisele eeloleva perioodi esialgsetest rahastamiskavadest.
- (8) Määrates kindlaks esialgse maksimaalse laenusumma, mis katab reeglina kuuekuulist perioodi, ja kehtestades kavandatavatele tehingutele teatavad muud põhiparameetrid, tagaks rahastamiskava ka emissioonide parema prognoositavuse, säilitades samal ajal paindlikkuse ja tagades turgude läbipaistvuse. Sihtinvestorite baas vajab teavet tulevaste emissioonide ja ajakava kohta, et omalt poolt investeerimiskavasid ette valmistada. Suutlikkus optimeerida laenuvõtmise struktuuri rahaturutehingute ja võlahaldustoimingute kaudu rahastamiskavade rakendamise ajal võimaldab komisjonil saavutada paremaid tulemusi ja vähendada likviidsuspuudujäägi ohtu.

⁽⁷⁾ Komisjoni 14. aprilli 2021. aasta rakendusotsus, millega kehtestatakse nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 alusel laenuvõtmistehingute haldamiseks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 artikli 15 kohaselt antud laenudega seotud laenuandmistehinguteks vajalik kord.

⁽⁸⁾ Komisjoni 19. detsembri 2022. aasta rakendusotsus (EL, Euratom) 2022/2545 hajutatud rahastamise strateegia raames tehtavate laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingutega seotud kulude jaotamise raamistiku kehtestamise kohta (ELT L 328, 22.12.2022, lk 123, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2545/oj).

- (9) Iga-aastane laenuvõtmisotsus ja rahastamiskava peaksid olema aluseks komisjoni poolt Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt finantsmääruse artikli 220a lõikele 2 esitatavale teabele, samuti turgudele ja üldsusele esitatavale teabele. Lisaks peaks komisjon finantsmääruse artikli 220a lõike 2 kohaselt andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjalikult ja korrapäraselt aru oma laenuvõtmis- ja võlahaldusstrateegia kõigist aspektidest.
- (10) Täpsete ja mõtestatud rahastamiskavade kindlaksmääramine hajutatud rahastamise strateegia raames sõltub sellest, kas finantsabiprogrammide rakendamise eest vastutavad eelarvevahendite käsutajad edastavad korrapäraselt ja õigel ajal teavet eeldatavate maksete heakskiitmise tähtaegade ja summade kohta. See teave tuleks edastada komisjoni finantsprognoside koostamise vahendi kaudu eelarve peadirektoraadile, mis on rahastamiskavade koostamise ja rakendamise eest vastutav talitus.
- (11) Hajutatud rahastamise strateegia eesmärk peaks olema liidu jaoks kõige soodsamate finantstingimuste saavutamine tehingute usaldusväärse kavandamise ja sujuva teostamise kaudu valitsevates turutingimustes parimatel võimalikel tingimustel. Arvestades vajadust koguda rahalisi vahendeid, et võimaldada vastavatele programmidele väljamaksete tegemist, on komisjonil turutehingute ajastuse osas piiratud kaalutusõigus. Hajutatud rahastamise strateegia annab komisjoni käsutusse laiema valiku rahastamismeetodeid, sealhulgas lühiajaline rahastamine, võimaldades tal nii vähendada turu täitmiseriski, kui see on vajalik rahaliste vahendite hankimiseks ebasoodsates turutingimustes.
- (12) Hajutatud rahastamise strateegia raamesse kuuluvad rahastamisvahendid peaksid muu hulgas hõlmama erinevaid võrdlusvõlakirju ja ELi lühiajalisi võlakirju. Hajutatud rahastamise strateegia raames tehtavad laenuvõtmistehingud tuleks korraldada enampakkumiste, sündikaattehingute või suunatud pakkumistena, olenevalt sellest, milline neist on tehingute mahtu ja laadi arvestades kõige sobivam.
- (13) Hajutatud rahastamise strateegia peaks hõlmama suutlikkust emiteerida lühiajalisi instrumente ja hoida likviidsuspuhvrit, mis võimaldab komisjonil katta vajadusi, mis tulenevad sellest, et laenu võtmise ja väljamaksete tegemise ajakava ei ühti, ning täita ebasoodsate rahastamistingimuste korral väljamaksetaotlusi. Lühiajalised laenuvõtmistehingud ELi lühiajaliste võlakirjade kaudu tuleks paindlikkuse ja tõhususe tagamiseks ellu viia korrapärase enampakkumiste kaudu. Need enampakkumised tuleks korraldada viisil, millega tagatakse liidu läbipaistev ja prognoositav emitendi staatus ning osalejate võrdne kohtlemine.
- (14) Hajutatud rahastamise strateegia raames teostatavad võlahaldustoimingud võimaldavad intressimäära ja muid finantsriske paremini hallata. Seepärast on asjakohane lubada selliste tuletisinstrumentide kasutamist nagu vahetustehingud, et maandada intressiriski või muid finantsriske, mis on seotud finantsabi saavatele riikidele antavate laenudega, järgides alati eelarve tasakaalu põhimõtet, või lubada sõlmida tagatud või tagamata rahaturutehinguid liikmesriikide võlahaldusasutuste, rahvusüleste institutsioonide, avaliku sektori asutuste, keskpankade krediidiasutuste ja investeerimisühingutega, kellel on asjakohane krediidikvaliteet, või kesksete vastaspooltega. Sellega seoses peaks komisjonil olema ka õigus osta tagasi ja/või hoida oma võlakirju likviidsuse juhtimise eesmärgil ja likviidsuse toetamiseks liidu võlakirjade turul.
- (15) Likviidsusjuhtimise toimingud võimaldavad komisjonil saada soodsamaid tingimusi mis tahes rahahoiuste puhul, mis ületavad prognoositavate väljamaksete tegemiseks vajalikku rahavaru. Selleks on asjakohane lubada vajaduse korral investeerida ülejääv rahavaru rahaturuinstrumentide kaudu. Sellised võimalused võivad tekkida, kui väljamaksed jäävad ootamatult prognoositust väiksemaks, mis omakorda toob kaasa ettenägematute rahavarude kuhjumise. Teise võimalusena võib komisjon enne perioode, kus väljamaksed on eeldatavasti suured, koguda raha ette, et vältida tehingute ulatuslikku koondumist lühikesele perioodile, millega kaasnevad riskid nende tehingute sooritamisele ja hinnakujundusele. Likviidsusjuhtimise strateegia kehtestamisel või muutmisel on asjakohane konsulteerida riskijuhi ja peaarvepidajaga.

- (16) Laenuandmistehingud tuleks teha vastavalt asjakohasele alusaktile ja vastavatele laenulepingutele. On asjakohane sätestada laenude väljamaksmise miinimumtingimused. Samuti tuleks tagada, et finantsabi saavad riigid kannaksid kõik liidule seoses laenuga tekkinud kulud vastavalt meetodikale, mille komisjon sätestab eraldi otsuses, mida täiendavad selliste kulude arvutamist käsitlevad üksikasjalikud suunised.
- (17) Finantsabi saavatele riikidele tuleks anda võimalus taotleda komisjonilt laene, mis on tänu riskimaandusstrateegiatele fikseeritud intressimääraga. See eeldaks, et komisjon kasutaks fikseeritud intressimääraga laenude pakkumiseks selliseid finantsinstrumente nagu intressimäära vahetuslepingud. Tuletisinstrumentidega seotud riskide maandamise kulud peaks kandma finantsabi saav riik.
- (18) Kehtivate finantsabiprogrammide raames toimuvad laenuvõtmistehingud tehakse 2019. aastal loodud ja 2021. aastal ajakohastatud ELi ja Euratomi võlakirjade emissiooniprogrammi raames (edaspidi „võlakirjade emissiooni-programm“). See hõlmab muu hulgas prospekti, mis sisaldab kogu turgudele vajalikku teavet vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele, ning tegevus- ja lepingulisi kokkuleppeid vastaspooltega, kellel on oluline roll laenuvõtmistoimingutes. Hajutatud rahastamise strateegia kohased laenuvõtmistehingud tuleks teha võlakirjade emissiooniprogrammi raames pärast olemasolevatesse dokumentidesse vajalike muudatuste sisseviimist.
- (19) Laenuvõtmistehingute ja võlahaldus- ning likviidsusjuhtimise toimingute rakendamiseks hajutatud rahastamise strateegia raames tuleks luua asjakohane tegevussuutlikkus, sealhulgas tehingute arveldamise suutlikkus, enampakkumisplatvorm ning võimalus kasutada repotehinguid ja vahetustehinguid.
- (20) Laenuvõtmistehingute ja võlahaldus- ning likviidsusjuhtimise toimingute ning nendega seotud laenuandmistehingute tegemiseks hajutatud rahastamise strateegia raames peaks komisjon avama sihtotstarbelised kontod üksnes nende tehingute jaoks. Nende kontode suhtes tuleks kohaldada samu põhimõtteid kui taasterahastu tehingute kontode suhtes. Eelkõige tuleks nendest tehingutest tuleneva likviidsusriski maandamiseks luua maksete tegemiseks ettenähtud turvaline ja sihtotstarbeline usaldatavusnõuete kohane rahavaru. Sellise sihtotstarbelise usaldatavusnõuete kohase rahapuhvri omamise nõue on hajutatud rahastamise strateegia riskijuhtimist käsitleva lähenemisviisi lahutamatu ja asendamatu osa. Tagamaks, et usaldatavusnõuete kohase kriitilise tähtsusega rahavaru puhul ei esineks vastaspoole riski, mis tuleneb selle asutuse maksejõuetusest, kus neid reserve hoitakse, on hädavajalik, et seda usaldatavusnõuete kohast rahavaru hoitaks keskpangas. Selliseid rahavarusid tuleks hoida spetsiaalsel kontol Euroopa Keskpangas (edaspidi „EKP“) ja nende väärtus peaks olema madalaimal tasemel, mis on vajalik tulevaste maksete tegemiseks lühiajalise perioodi jooksul, kuid mille summa võib sõltuvalt emissiooni- ja väljamaksegraafikust erineda. EKPga tuleks sõlmida fiskaalasutuste teenuste leping, mis võimaldaks katta seonduvad kulud. Kõik muud summad, mis ületavad usaldatavusnõuete kohast rahavaru, võib investeerida rahaturuinstrumentide kaudu või hoida volitatud vastaspoole juures asuvaltel sihtotstarbelistel kontodel.
- (21) Lisaks peaks laenuvõtmistehingute, võlahaldustoimingute, likviidsusjuhtimise toimingute ja laenuandmistehingute riskijuhtimis- ja vastavusraamistik tagama liidu finantsshuvide kaitse ning kõigi toimingute tegemise viisil, mis on kooskõlas usaldusväärse, aususe ning usaldusväärse finants- ja riskijuhtimise kõrgeimate standarditega. Sellega seoses laiendati varem rakendusotsusega C(2021) 2502 loodud riskijuhi ülesandeid nii, et need hõlmavad kõiki komisjoni rakendusotsusega (EL, Euratom) 2022/2544 (?) käsitletud hajutatud rahastamise strateegia kohaseid toiminguid. Riskijuhti peaks oma ülesannete täitmisel toetama riski- ja vastavuskomitee. Tagamaks, et riski- ja vastavuskomitee koosseis oleks võimeline riskijuhti asjakohaselt toetama, viima riski- ja vastavuskomitee koosseisu kooskõlla parimate tavade ja võtma arvesse riskijuhi laiendatud ülesandeid, tuleb teha teatavaid muudatusi. Need muudatused peaksid hõlmama liidu programmide rahastamiseks võlakirjade emiteerimise eest vastutava direktoraadi direktori lisamist riski- ja vastavuskomiteesse alalise vaatelejana, et oleks võimalik jagada teavet toimingute üle järelevalve tegemisel, võimalust nimetada kuni kolm sõltumatut eksperti ning määrata kindlaks selgemad nõuded riski- ja vastavuskomitee liikmete määramiseks.

(?) Komisjoni 19. detsembri 2022. aasta rakendusotsus (EL, Euratom) 2022/2544, millega kehtestatakse hajutatud rahastamise strateegia raames ELi laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute ning nendega seotud laenuandmistehingute haldamise ja rakendamise kord (ELT L 328, 22.12.2022, lk 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

- (22) Riskijuht peaks kooskõlas parimate tavade ja tunnustatud rahvusvaheliste standarditega koostama kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika, mis sisaldab toimingute täiesti sõltumatut rakendamist käsitlevaid riski- ja vastavussuuniseid. Võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute järkjärguline kasutuselevõtt toob kaasa lisariske, nagu näiteks vastaspoole krediidirisk. Nende toimingute puhul peab riskijuht tegema täiendavat järelevalvet, et tagada nende vastavus kõrgetasemelises riski- ja vastavuspoliitikas sätestatud riskijuhtimisraamistikule. Sellega seoses peaks riskijuht paralleelselt nende toimingute järkjärgulise kasutuselevõtuga määrama kindlaks uued riskilimiidid ja riskiseirelahendused.
- (23) Eelkõige peaks riskijuht tagama, et toimingud on kooskõlas kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitikaga ning et nende toimingutega seotud riskid tehakse kindlaks, neid mõistetakse, maandatakse ja neist teavitatakse riskijuhti. Nende ülesannete täitmisel peaks riskijuhti toetama vastavuskontrolli spetsialist, kes peaks andma eeskirjade ja menetluste järgimise ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud küsimustes aru otse riskijuhile.
- (24) Taasterahastu raames hajutatud rahastamise strateegia rakendamiseks vajalik juhtimismudel ja menetlused on kehtestatud kooskõlas rakendusotsusega C(2021) 2502, mis tunnistati kehtetuks rakendusotsusega (EL, Euratom) 2022/2544, millega kehtestati kord, mida kohaldatakse laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute ja nendega seotud laenuandmistehingute suhtes, mida komisjon teeb hajutatud rahastamise strateegia raames. Käesolev otsus tugineb nende rakendusotsustega kehtestatud põhimõtetele. Kõigi hajutatud rahastamise strateegia kaudu rakendatavate toimingute suhtes kohaldatava korra ühtsuse tagamiseks on asjakohane tunnistada rakendusotsus (EL, Euratom) 2022/2544 kehtetuks.
- (25) Tagamaks, et iga-aastane laenuvõtmisotsus võetakse vastu kooskõlas käesoleva otsusega ja sellega paralleelselt ning aegsasti, et oleks võimalik rakendada võlakirjade emiteerimise programmi, mis peab algama viivitamata 2024. aastal, peaks käesolev otsus jõustuma võimalikult kiiresti järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

1. PEATÜKK

REGULEERIMISE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva otsusega kehtestatakse määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 220a kohaldamisalasse kuuluvaid laenuvõtmistehinguid ja võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toiminguid ning nendega seotud laenuandmistehinguid hõlmava hajutatud rahastamise strateegia rakendamise kord.
2. 4. peatükki kohaldatakse ka kompensatsioonimeetodi alusel tehtavate laenuvahetuste suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „laenuvõtmistehingud“ – tehingud turgudel, eelkõige võlakirjade emiteerimine laenuvõtmiseks, sealhulgas laenude pikendamise;

- 2) „võlahaldustoimingud“ – laenuvõtmistehingutest tuleneva võlaga seotud turutehingud, mille eesmärk on optimeerida tasumata võla struktuuri, maandada intressipositsiooniriski, toetada järelturu likviidsust või maandada muid finantsriske;
- 3) „likviidsusjuhtimise toimingud“ – toimingud, mille eesmärk on juhtida laenuvõtmistehingutest ja võlahaldustoimingutest saadava tulu sisse- ja väljavoolu, et võimaldada kõnealuste summade kulutõhusat haldamist;
- 4) „laenuandmistehingud“ – tehingud, mis on seotud finantsmääruse artiklile 220 vastavat finantsabi laenude ja krediitliinide rakendamisega;
- 5) „väljamakse“ – laenuvõtmistehingutest ja võlahaldustoimingutest saadud tulu ülekandmine, et rahastada toetusesaajale antavat tagasimakstavat või tagastamatut toetust;
- 6) „programmi eelarvevahendite käsutaja“ – eelarvevahendite käsutaja, kes vastavalt komisjoni otsusega C(2018) 5120 (*) kehtestatud sise-eeskirjade I lisale vastutab finantsabiprogrammi ja määruse (EL) 2020/2094 artikli 2 lõike 2 alusel rahastatava programmi eelarveridade täitmise eest, kui sellega rakendatakse kõnealuse määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmeid;
- 7) „usaldatavusnõuete kohane rahavaru“ – rahasumma, mida tuleb enne kindlaksmääratud perioodi tulevasi makseid hoida EKP rahakontol;
- 8) „vahetustehingud“ – komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/583 (*) III lisa 1. jao punktis 10 määratletud vahetustehing;
- 9) „tuletisinstrument“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 (10) artikli 2 lõikes 5 määratletud tuletisinstrument;
- 10) „repotehing“ või „pöördrepotehing“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2365 (11) artikli 3 lõikes 9 määratletud repotehing või pöördrepotehing;
- 11) „ostu-tagasimüügi tehing“ või „müügi-tagasiostu tehing“ – vastavalt määruse (EL) 2015/2365 artikli 3 punktis 8 määratletud ostu-tagasimüügi tehing või müügi-tagasiostu tehing;
- 12) „rahaturuinstrumentid“ – sellised instrumentid nagu hoiused, sealhulgas tähtajalised hoiusesertifikaadid, krediitliinid, rahaturufondid, rahaturu indekseid jälgivad börsil kaubeldavad fondid, kommertsväärtpaberid, riigivõlakirjad, alla üheaastase tähtajaga võlakirjad ning väärtpaberite laenuks andmise ja repolepingud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (12) artikli 4 lõike 1 punktis 17 esitatud „rahaturuinstrumentide“ määratlusele;
- 13) „sündikaattehing“ – tehing, mille puhul laenuandjate rühm ehk sündikaat pakub ühele laenuvõtjale rahastust;

(*) Komisjoni 3. augusti 2018. aasta otsus C(2018) 5120 (final) Euroopa Liidu üldelarve täitmise sise-eeskirjade kohta (komisjoni käsitlev jagu), mis on mõeldud komisjoni talitustele.

(*) Komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/583, millega täiendatakse finantsinstrumentide turge käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kauplemiskohtade ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid läbipaistvuse nõudeid võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide puhul (ELT L 87, 31.3.2017, lk 229, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/583/oj).

(10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisetaabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

(11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj>).

(12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

- 14) „enampakkumine“ – liidu ja Euratomi võlaväärtpaberite emiteerimise protsess, mis põhineb enampakkumisplatvormi kaudu tehtavatel konkureerivatel pakkumistel;
- 15) „pikaajaline rahastamine“ – rahastamine laenuvõtmistehingute kaudu kestusega rohkem kui üks aasta, välja arvatud enda kontrol hoitavad summad;
- 16) „lühiajaline rahastamine“ – rahastamine laenuvõtmistehingute kaudu kestusega kuni üks aasta ning tagamata rahaturutehingute ja tagatud rahaturutehingute kasutamine.

2. PEATÜKK

LAENUVÕTMISTEHINGUD, VÕLAHALDUSTOIMINGUD JA LAENUANDMISTEHINGUD

1. JAGU

Rahastamisstrateegia

Artikkel 3

Iga-aastane laenuvõtmise, võlahalduse ja likviidsusjuhtimise otsus

1. Komisjon võtab vastu laenuvõtmise, võlahalduse ja likviidsusjuhtimise otsuse, millega kehtestatakse raamistik, mis sisaldab laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute teatavaid maksimaalseid piirmäärasid, ning millega antakse luba likviidsusjuhtimise toiminguteks, mida saab teha kalendriaasta jooksul (edaspidi „iga-aastane laenuvõtmisotsus“).
2. Iga-aastases laenuvõtmisotsuses sätestatakse järgmised parameetrid:
 - a) pikaajalise rahastamise maksimaalne aastane summa, mis tugineb programmide alusel kavandatavate väljamaksete mitmeaastasele graafikule ja refinantseerimisvajadustele;
 - b) lühiajalise rahastamise maksimaalne tagasimaksmata summa, sealhulgas ELi lühiajaliste võlakirjade emiteerimise kaudu;
 - c) maksimaalne lõplik tagasimaksmata summa emissiooni kohta, mis kajastab kontsentratsiooniriski maksetähtajal;
 - d) pikaajalise rahastamise maksimaalne keskmine maksetähtaeg;
 - e) vajaduse korral oma emissioonide maksimaalne tagasimaksmata summa, mida saab hoida komisjoni enda kontrol ja mida saab teha kättesaadavaks vastaspooltele tagasiostutehingute kaudu, et toetada liidu väärtpaberite järelturgu või saada lühiajalist rahastust;
 - f) likviidsusjuhtimise toimingutele loa andmine rahaturuinstrumentide kasutamise kaudu, nagu on osutatud artiklis 8.
3. Iga-aastase laenuotsuse ettevalmistamisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:
 - a) alusaktidest, eelkõige finantsmääruse artikli 220 lõikes 1 osutatud alusaktidest tulenevad nõuded;

- b) maksekohustused tasumata võla teenindamiseks ja põhisumma tagasimaksmiseks vastavalt iga-aastasele tööprogrammile ja finantsplaneeringut arvesse võttes;
 - c) kooskõla nõukogu otsuses (EL, Euratom) 2020/2053⁽¹³⁾ ja vajaduse korral nõukogu määruses (EL, Euratom) 2020/2093⁽¹⁴⁾ sätestatud ülemmääradega ning aluseks olevas alusaktis sätestatud maksimaalse kestuse või maksimaalse keskmise maksetähtajaga. Taasterahastu puhul on nendeks piirmääradeks otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 artiklis 6 täiendava omavahendite ülemmäära suhtes kehtestatud piirmäär, milleks on 0,6 protsendipunkti liikmesriikide kogurahvatulust, ning laenu liidu eelarvest kavandatava tagasimaksmise puhul kõnealuse otsuse artikli 5 lõike 2 kolmandas lõigus sätestatud piirmäär;
 - d) komisjoni ja finantsabi saava riigi vahel sõlmitud laenulepingutes sätestatud laenu tagasimaksetähtajad;
 - e) asjaomaste poliitikaprogrammide alusel tehtavate väljamaksete mitmeaastane graafik ja refinantseerimisvajadused, võttes arvesse laiemaid pakkumise ja nõudlusega seotud kaalutlusi;
 - f) muud laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute kindlaksmääramisel olulised tegurid.
4. Iga-aastane laenuotsus võetakse vastu enne selle otsusega hõlmatud perioodi algust.
5. Iga-aastast laenuotsust võib muuta eelkõige juhul, kui esineb tõsine oht, et maksimaalset keskmist maksetähtaega ei saa järgida pikaajalise rahastamisega seotud emissioonide alatäitmise tõttu või kui muutub üks või mitu lõikes 3 osutatud tegurit.
6. Komisjon edastab iga-aastase laenuotsuse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 4

Rahastamiskava

1. Rahastamiskavas, mis hõlmab reeglina kuuekuulist perioodi, määratakse kindlaks laenuvõtmistehingute kaudu kogutavate ja võlahaldustoimingute kaudu hallatavate vahendite soovituslik eesmärk.
2. Rahastamiskavas esitatakse kavandatavad laenuvõtmistehingud ning vajaduse korral võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingud, mida tehakse hajutatud rahastamise strateegia alusel. Rahastamiskava sisaldab iga-aastases laenuvõtmisotsuses sätestatud piirides ning artikli 3 lõikes 3 osutatud tegureid ja esmase ja järelturu finantstingimusi arvesse võttes muu hulgas järgmisi parameetreid:
 - a) lühi- ja pikaajalise rahastamise maksimaalne eeldatav summa kõnealusel perioodil;
 - b) kavandatava pikaajalise rahastamise kaalutud keskmine maksetähtaeg;
 - c) vajaduse korral oma emissioonide maksimaalne tagasimaksmata summa, mida saab hoida komisjoni enda kontol ja mida saab teha kättesaadavaks vastaspooltele tagasiosutustehingu kaudu, et toetada liidu väärtpaberite järelturgu või saada lühiajalist rahastust;

⁽¹³⁾ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- d) vajaduse korral esialgne summa või vahemik, mis kajastab rahastamise ja väljamaksete kavandamist rahastamiskava vastuvõtmise ajal, ja mis investeeritakse rahaturuinstrumentide kaudu kogu rahastamise poolaasta jooksul kooskõlas artikliga 8.

Rahastamiskava koostamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse riskijuhi arvamust, millele on osutatud artikli 20 lõike 2 punktis a.

3. Rahastamiskava võetakse vastu enne sellega hõlmatud perioodi algust.
4. Rahastamiskava võib muuta, kui üks või mitu artikli 3 lõikes 3 osutatud tegurit oluliselt muutuvad.
5. Vastuvõetud rahastamiskava alusel teavitab komisjon sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

Artikkel 5

Kavandatavatest väljamaksevajadustest teavitamine rahastamiskava ettevalmistamise ja rakendamise eesmärgil

1. Rahastamiskava koostatakse ajakohastatud teabe põhjal, mille programmi eelarvevahendite käsutajad esitavad eelarve peadirektoraadile eeldatava maksegraafiku kohta, mis võib sisaldada mitmeaastaseid väljamaksevajadusi. Esitatav teave on võimalikult täpne ja usaldusväärne.
2. Üks kuu enne rahastamiskava heakskiitmist esitavad programmi eelarvevahendite käsutajad vastavate programmide väljamaksevajaduste kohta üksikasjaliku prognoosi.
3. Programmi eelarvevahendite käsutajad esitavad kavandatavate väljamaksete kohta võimalikult korrapäraseid, täpseid ja usaldusväärseid ajakohastatud andmeid, sealhulgas maksete heakskiitmise menetluste lõpuleviimise tähtaegade muutmise kohta.
4. Programmi eelarvevahendite käsutajad kasutavad käesoleva artikli lõigete 1–3 kohaselt nõutava teabe edastamiseks kavandatavate väljamaksevajaduste kohta teabe edastamise ja ajakohastamise elektroonilist süsteemi, mis on ette nähtud artikli 12 lõike 2 punktiga i.

Artikkel 6

Laenuvõtmistehingute ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute rakendamine

1. Individuaalsed laenuvõtmistehingud ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingud tehakse kooskõlas kõnealuse perioodi rahastamiskava viimase kehtiva ajakohastatud versiooniga.

Artikli 5 lõike 3 kohaste ajakohastuste alusel annab eelarve peadirektoraadi peadirektor korrapäraselt juhiseid võlakirjade emiteerimise kaudu kogutavate ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingutega hallatavate summade kohta.

2. Juhistele vastavad summad kogutakse artiklis 7 määratletud hajutatud rahastamise strateegiat kohaldades, järgides artikli 4 lõikes 2 sätestatud rahastamiskava parameetreid.

Laenuvõtmistehingute ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute puhul järgitakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, mis hõlmab ülesannete ja kohustuste asjakohast lahusust, teavet ja aruandlusvooge, mille eesmärk on tagada sõltumatu järelevalve ja aruandekohustus ning kõigi tehingute seaduslikkus ja korrektsus. Need toimingud tehakse vastavalt parimatele tavadele ja turutavasid järgides.

*Artikkel 7***Hajutatud rahastamise strateegia**

1. Hajutatud rahastamise strateegia rakendamisel kohaldab komisjon vajaduse korral järgmisi põhimõtteid, järgides täielikult usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, et laenata vajalikus ulatuses vahendeid ning kasutada neid õigel ajal asjaomaste programmide tagasimakstava ja tagastamatu toetuse vajaduste katmiseks ning hallata sellest tulenevat võlga võimalikult tõhusalt ja kiiresti, püüdes samal ajal saavutada liidu eelarve ja finantsabi saavate riikide suhtes kehtivates turutingimustes kõige soodsamad finantstingimused ning korrapärase esindatuse kapitaliturul:

- a) laenuvõtmistehinguid ja võlahaldustoiminguid võib teha esmasturul, järelturul ja rahaturgudel;
- b) laenuvõtmistehingud korraldatakse eri maksetähtaegadega individuaalsete laenude kogumina, mis hõlmavad nii lühiajalist kui pikaajalist rahastamist;
- c) laenuvõtmistehinguid võib korraldada sündikaattehingute ja enampakkumiste kombinatsioonina või suunatud pakkumiste vormis, tuginedes mõlemal juhul komisjoni otsusega (EL, Euratom) 2021/625⁽¹⁵⁾ loodud esmasvahendajate võrgustikku kuuluvate krediitiasutuste ja investeerimisühingute teenustele;
- d) sellest tulenevat võlga võib maksetähtaja haldamise eesmärgil pikendada;
- e) rahavoogude mittevastavusi ja likviidsusriski juhitakse võlahaldustoimingute ja likviidsusjuhtimise meetmetega;
- f) intressiriski ja muid finantsriske võib juhtida võlahaldustoimingutega, nagu on kirjeldatud lõikes 2.

2. Kui see on vajalik hajutatud rahastamise strateegia elluviimisest tulenevate intressimäärade ja muude finantsriskide parema juhtimise tagamiseks, võib komisjon kasutada võlahaldustoiminguid, mis võivad seisneda intressimäära või muude finantsriskide juhtimiseks tuletisinstrumentide, näiteks vahetuslepingute kasutamises. Selleks võib komisjon oma võlakirju tagasi osta ja hoida. Eelkõige võib vahetustehinguid kasutada ainult laenudest kasu saavate riikide kantavate intressiriskide maandamiseks. Tuletisinstrumentidega seotud riskide maandamise kulud kannab riskijuhtimistoimingust kasu saaja.

*Artikkel 8***Likviidsusjuhtimise strateegia**

1. Likviidsussaldosid, mis ületavad artikli 14 lõikes 2 osutatud usaldatavusnõuete kohaseid rahavarusid, võib hallata rahaturuinstrumentide abil.

2. Rahaturuinstrumente võib arveldada liikmesriikide võlahaldusbüroodes, riigiülestes asutustes, riiklikes avaliku sektori asutustes, keskpankades, krediitiasutustes ja investeerimisühingutes, millel on asjakohane krediitdivõime, ning kesketes vastaspooltes.

3. Eelarve peadirektoraadi peadirektor määrab kindlaks likviidsusjuhtimise strateegia, milles määratakse kindlaks sellise ülemäärase likviidsuse saldo haldamise olulised parameetrid. Strateegia sisaldab järgmist:

- a) investeerimiseesmärgid;
- b) kohaldatavad võrdlusalused, kui see on asjakohane;

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 14. aprilli 2021. aasta otsus (EL, Euratom) 2021/625, esmasvahendajate võrgustiku loomise ning sündikaattehingute pea- ja kaaskorraldajate kõlblikuskriteeriumide kindlaksmääramise kohta seoses komisjoni laenuvõtmistegevusega liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel (ELT L 131, 16.4.2021, lk 170, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/625/oj>).

- c) rahavarude ja investeeringute maksimaalne kestus;
- d) kõlblikuskriteeriumid vastaspoolte valimiseks, kellega tehinguid teha;
- e) kõlblikud rahaturuinstrumendid;
- f) ostetavate ja/või tagatisena aktsepteeritavate varade kõlblikkuse nõuded.

4. Likviidsusjuhtimise strateegia koostamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse riskijuhi arvamust, millele on osutatud artikli 20 lõike 2 punktis b. Samuti konsulteeritakse komisjoni peaarvepidajaga.

2. JAGU

Laenuandmistehingud

Artikkel 9

Laenuandmistehingud

Laenuandmistehinguid rakendatakse vastavalt asjaomases alusaktis sätestatud erieeskirjadele ning tingimustele, mis on sätestatud komisjoni ja finantsabi saava riigi vahel kooskõlas asjakohase alusaktiga sõlmitud laenulepingutes.

Artikkel 10

Laenu väljamaksmine ja laenulepingu ennetähtaegne lõpetamine

1. Laenu osamaksete või osade väljamaksmine toimub sõltuvalt rahaliste vahendite olemasolust võimalikult tõhusalt ja kiiresti. Laenulepingud sisaldavad finantsabi saava riigi tingimusteta ja tühistamatut kohustust kanda kõik laenuvõtmisega seotud kulud, sealhulgas halduskulud, ning maksta tagasi põhisumma ja intressid ning laenulepingutega võidakse lubada tuletisinstrumentide, eelkõige vahetustehingute kasutamist.
2. Määruse (EL) 2021/241 kohased laenulepingud sisaldavad ennetähtaegse tagasimaksmise klauslit, mis annab komisjonile õiguse taotleda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist muu hulgas vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõikele 5 ja artikli 24 lõikele 9 ning tasaarvestamata eelmaksete sissenõudmist.

Artikkel 11

Laenukulud

1. Kõik kulud, sealhulgas intressi- ja muude finantsriskide maandamisega seotud kulud, mis liidul seoses laenu andmiseks vajalike rahaliste vahendite laenuks võtmisega tekivad, kannavad kooskõlas finantsmääruse artikliga 220 ja asjakohaste alusaktidega finantsabi saavad riigid ning need arvutatakse vastavalt komisjoni rakendusotsuses (EL, Euratom) 2022/2545 sätestatud meetodikale, mida täiendavad konkreetset suunist ning mille puhul järgitakse täielikult läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.
2. Kõik tuletisinstrumentidega seotud kulud, mis liidule tekivad, kannab finantsabi saav riik.
3. Kulude kohta esitatakse finantsabi saavale riigile korrapäraselt arve.

3. JAGU

Rakendamine ja aruandlus

Artikkel 12

Tegevussuutlikkuse loomine

1. Hajutatud rahastamise strateegia kohaste laenuvõtmistehingute ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ning nendega seotud laenuandmistehingute rakendamine hõlmab tegevussuutlikkuse loomist ja haldamist, mille eesmärk on tagada, et loodud süsteemid toetavad usaldusväärset finantsjuhtimist ning nende suhtes kohaldatakse ranget riskijuhtimist ja protsesside ja otsuste dokumenteerimist.
2. Kõnealune tegevussuutlikkus hõlmab eelkõige järgmist:
 - a) tehingute arveldamiseks vajalike lepingute üle läbirääkimiste pidamine, lepingute läbivaatamine ja allkirjastamine avalik-õiguslike või eraõiguslike krediitiasutustega ning riiklike või rahvusvaheliste väärtpaberite keskdepositooriumidega;
 - b) laenudokumentide, sealhulgas võlakirjade emissiooniprogrammiga seotud dokumentide läbivaatamine, muutmine, ümbersõnastamine ja lõplik vormistamine;
 - c) enampakkumiste korraldamise korra ja eeskirjade kehtestamine, sealhulgas lepingud süsteemidega seotud teenuseid pakkuvate väliste teenuseosutajatega ja pidev järelevalve enampakkumiste läbiviimise üle;
 - d) individuaalsete laenuvõtmistehingute rakendamine sündikaattehingute, enampakkumiste ja suunatud pakkumiste kaudu;
 - e) liidu eelarvest kaetavate ja laenuandmistehingu korral finantsabi saavate riikide kantavate tekkinud kulude arvutamine vastavalt meetodikale, mille komisjon sätestab konkreetsetes suunistes;
 - f) sellise korra kehtestamine ning selliste lepingute, sealhulgas vastaspoolte ja kauplemisüsteemi pakkujatega sõlmitavate lepingute üle läbirääkimiste pidamine, lepingute läbivaatamine ja allkirjastamine, mis on vajalikud järgmiste tehingute ja instrumentide tegemiseks:
 - i) repotehingud või pöördrepotehingud, ostu-tagasimüügi tehingud või müügi-tagasiostu tehingud ja muud kohustusi kaasa toovad tehingud;
 - ii) tuletisinstrumendid, näiteks vahetustehingud, mis on mõeldud üksnes laenudega seotud riskide juhtimiseks ja maandamiseks;
 - g) järelturul tehtavate tehingute, tagamata ja tagatud rahaturutehingute, sealhulgas eespool punkti f alapunktides i ja ii osutatud tehingute tegemine;
 - h) likviidsusjuhtimise toiminguteks vajalike organiseeritud süsteemide või menetluste loomine;
 - i) artikli 5 lõikes 4 osutatud kavandatavate väljamaksetega seotud teabe edastamisel ja ajakohastamisel kasutatava elektroonilise süsteemi loomine ja haldamine.

Artikkel 13

Laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ning laenuandmistehingute rakendamist käsitlev aruandlus

Komisjon koostab kaks korda aastas aruande kõigi selliste laenuvõtmistehingute ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise strateegia aspektide kohta, nagu õiguslik alus, pikaajaliste ja lühiajaliste võlakirjade tasumata summad, maksetähtaeg, väljamakstud toetused ja laenud, väljamakstud laenude tagasimaksegraafik, rahastamiskulud ja summa, mille komisjon kavatses järgmisel poolaastal emiteerida. Aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. PEATÜKK

RAAMATUPIDAMINE JA PEAARVEPIDAJA

Artikkel 14

Tulude haldamise konto

1. Laenuvõtmistehingutest, võlahaldustoimingutest ja laenuandmistehingutest saadavat tulu hallatakse komisjoni peaarvepidaja avatud konto kaudu. Peaarvepidaja delegeerib selle konto haldamise eelarve peadirektoraadi asjaomastele talitustele, kes haldavad seda kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud õigusnormide, põhimõtete ja menetlustega.
2. Kontot hoitakse EKPs fiskaalasutuste teenuste lepingu alusel. Seda kasutatakse sihtotstarbeliste usaldatavusnõuete kohase rahavaru jaoks, mida kohandatakse tulevaste maksete summadega.
3. Eelarve peadirektoraadi peadirektor määrab kindlaks meetodika, mille kohaselt arvutatakse usaldatavusnõuete kohased rahavarud kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 15

Raha- ja likviidsusjuhtimise toimingute kontod

1. Raha- ja likviidsusjuhtimise toiminguteks vajalikud kontod avab komisjoni peaarvepidaja. Peaarvepidaja delegeerib selle konto haldamise eelarve peadirektoraadi asjaomastele talitustele, kes haldavad seda kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud õigusnormide, põhimõtete ja menetlustega. Peaarvepidaja võib kehtestada kontohalduse tingimused kooskõlas finantsmäärusega.
2. Usaldatavusnõuete kohaseid rahavarusid ja likviidsusjuhtimise toiminguid ületavate rahavoogude juhtimise eesmärgil võib kontosid hoida EKPs või mis tahes muus volitatud vastaspooles.

Artikkel 16

Laenuvõtmistehinguid ning võlahaldus-, likviidsusjuhtimise toiminguid ja laenuandmistehinguid käsitlev arvestus

Peaarvepidaja vastutab kõigi laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ja laenuandmistehingute asjakohase arvestamise tagamise eest kooskõlas liidu raamatupidamiseeskirja ja finantsmääruse XIII jaotisega.

Artikkel 17

Finantsaruannete koostamine

1. Peaarvepidaja vastutab laenuvõtmistehinguid, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toiminguid ja laenuandmistehinguid käsitlevate iga-aastaste finantsaruannete koostamise eest kooskõlas liidu raamatupidamiseeskirjaga ja programmi eelarvehendite käsutajate esitatud teabe alusel.
2. Need finantsaruanded on osa liidu eelarve konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest.

4. PEATÜKK

RISKIJUHTIMINE JA NÕUETELE VASTAVUS*Artikkel 18***Riskijuhi ülesanded laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ning laenuandmistehingute tegemisel**

1. Laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ja laenuandmistehingute tegemiseks tuleb määrata riskijuht, kelle volitused ja ülesanded on sätestatud käesolevas otsuses.
2. Riskijuhi ülesanne on tagada, et laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ja laenuandmistehingute rakendamiseks kasutatavad süsteemid, meetodid ja protsessid töötatakse välja ja neid rakendatakse viisil, mis tagab liidu finantshuvide kaitse ning laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ja laenuandmistehingute usaldusväärse finantsjuhtimise võimalikult suures ulatuses.
3. Riskijuhi ülesandeid täidetakse toimingute kavandamise, rakendamise, teostamise ja raamatupidamisega seotud funktsioonidest ja ülesannetest sõltumatult. Riskijuht on käesolevas peatükis kirjeldatud ülesannete ja kohustuste täitmisel sõltumatu ning talle antakse selleks vajalikud vahendid.
4. Riskijuht annab käesolevas peatükis sätestatud kohustuste täitmisest aru otse eelarve eest vastutavale kolleegiumi liikmele.
5. Vastavuskontrolli spetsialisti ülesandeid täitev töötaja annab artikli 19 lõikes 4 sätestatud küsimustes aru otse riskijuhile.

*Artikkel 19***Kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika kehtestamine**

1. Riskijuht koostab kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika, milles määratakse kindlaks laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ning laenuandmistehingute rakendamisest tulenevad peamised riskid liidu finantshuvidele. Sellega seoses võtab riskijuht arvesse riskide tuvastamise ja hindamise põhimõtteid, mille kohaselt määratakse tõhusa sisekontrollisüsteemiga kindlaks peamised riskid ja hinnatakse neid pidevalt.
2. Kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika raames kehtestatakse strateegilised riskieesmärgid ning nähakse ette laenuvõtmistehingute, võlahaldus- likviidsusjuhtimise toimingute ning laenuandmistehingute suhtes kohaldatavate riskijuhtimissuuniste üldine raamistik.
3. Kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika raames määratakse kindlaks kõik laenuvõtmistehingute, võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingute ning laenuandmistehingute rakendamisest tulenevad seotud riskid, sealhulgas likviidsus-, turu-, rahastamis-, krediidi-, vastaspoole ja operatsiooniriskid. Kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika raames kehtestatakse iga riski kohta kõrge riskivalmidus, üldised meetodid riskipositsiooni mõõtmiseks, seire- ja aruandlusnõuded ning eskalatsioonimehhanism, mida rakendatakse rikkumiste või mittevastavuste korral. Sellega kontrollitakse nende toimingute aususe, terviklikkuse ja läbipaistvuse tagamiseks vajalike menetluste usaldusväärset ning piiratakse asjakohaselt kõiki finants- või operatsiooniriske.

4. Kõrgetasemeline riski- ja vastavuspoliitika hõlmab järgmisi norme ja menetlusi:
 - a) normid ja menetlused, mida peavad järgima hajutatud rahastamise strateegia praktikas rakendamise ja elluviimise eest vastutavad isikud, ning
 - b) normid ja menetlused, millega hoitakse ära rahapesu, terrorismi rahastamine, laenuvõtmistehingud, võlahaldus- toimingud ja laenuandmistehingud üksuste poolt, mis on asutatud või mis asuvad jurisdiktsioonides, mis on asjakohase poliitika alusel kantud koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide loetellu, või mida peetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849 ⁽¹⁶⁾ artikli 9 lõike 2 alusel suure riskiga riikideks või mis ei täida tulemuslikult liidu või rahvusvaheliselt kokkulepitud maksustandardeid, mis käsitlevad läbipaistvust ja teabevahetust, sanktsioonirežiimide rikkumist ja muid asjakohaseid finantsrikkumisi.
5. Kõrgetasemeline riski- ja vastavuspoliitika vaadatakse läbi vähemalt kord aastas ja vajaduse korral seda muudetakse.
6. Riskijuht esitab kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika heakskiitmiseks eelarve eest vastutavale kolleegiumi liikmele.

Artikkel 20

Riskijuhi ülesanded

1. Riskijuht kontrollib, et kõrgetasemelist riski- ja vastavuspoliitikat rakendatakse terviklikul ja järjepideval viisil.
2. Eelkõige täidab riskijuht järgmisi ülesandeid:
 - a) esitab arvamuse rahastamiskava projekti kohta;
 - b) esitab arvamuse likviidsusjuhtimise strateegia projekti kohta;
 - c) kontrollib, et eelarve peadirektoraadi peadirektori poolt käesoleva otsuse rakendamiseks koostatud sise-eeskirjad ja juhenddokumendid on kooskõlas kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitikaga, vajaduse korral võib riskijuht taotleda nende dokumentide muutmist;
 - d) kehtestab riskide tuvastamise, kvantifitseerimise ja seire usaldusväärsed protsessid ja tagab nende jätkuva järgimise;
 - e) kehtestab asjakohased riskilimiidid tagamaks, et laenuvõtmistehingute ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingutega kaasnev krediidi-, turu- ja likviidsusrisk on jätkuvalt kooskõlas riskieesmärkide ja riskivalmidusega. Riskilimiidid võivad olla vastaspoole ja/või instrumendi tasandil kehtestatud individuaalsed limiidid ning võlahaldus- ja likviidsusjuhtimise toimingutest tulenevate summeeritud riskipositsioonide tasandil kehtestatud riskilimiidid;
 - f) teeb kindlaks kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika või muude riskidega seotud suuniste, põhimõtete ja piirmäärade võimalikud rikkumised ning soovib võimalikke meetmeid rikkumiste või mittevastavuste korral.

Artikkel 21

Riskijuhi esitatav aruandlus

1. Riskijuht annab eelarve eest vastutavale kolleegiumi liikmele, riski- ja vastavuskomiteele, eelarve peadirektoraadi peadirektorile ning paarvepidajale oluliste riskide ning artikli 19 lõike 4 kohaselt kehtestatud normide ja menetluste järgimise kohta korrapäraselt aru. Riskijuht annab ka korrapäraselt teavet riskide ja piirmäärade kohta isikutele, kes vastutavad hajutatud rahastamise strateegia praktikas elluviimise eest.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

Eelarve peadirektoraadi peadirektor võtab põhjendamatult viivitusega vajalikud meetmed nendele tähelepanekutele reageerimiseks ja annab riskijuhtidele võetud meetmete kohta selgitusi.

Eelarve eest vastutavale kolleegiumi liikmele aru andes võib riskijuht vajaduse korral teavitada kõnealust liiget ka teises loigus osutatud tähelepanekutest ning riski- ja vastavuskomitee aruteludest.

2. Riskijuht esitab komisjonile kord aastas aruande kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika rakendamise kohta.

Artikkel 22

Riski- ja vastavuskomitee ülesanded

1. Luuakse riski- ja vastavuskomitee, mille ülesanne on toetada riskijuhti tema kohustuste täitmisel.
2. Riski- ja vastavuskomitee:
 - a) tegutseb organina, kellega riskijuht peab nõu kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika küsimustes;
 - b) toetab riskijuhti artikli 20 lõike 2 punktides a, b, c ja d osutatud ülesannete täitmisel;
 - c) osaleb kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika rakendamise ning laenuvõtmistehingute, võlahaldustoimingute ja laenuandmistehingute riskijuhtimisega seotud tavade hindamises, järelevalves ja heakskiitmisel;
 - d) toetab riskijuhti laenuvõtmistehingute, võlahaldustoimingute ja laenuandmistehingutega seoses tekkivate riskipositsioonide hindamisel ning riskijuht teavitab komiteed riskide vähendamiseks kehtestatud piirmäärade ületamisest või kõrgetasemelise riski- ja vastavuspoliitika ning muude riskidega seotud suuniste, põhimõtete ja piirmäärade eiramisest.

Artikkel 23

Riski- ja vastavuskomitee liikmed ja ülesehitus

1. Riski- ja vastavuskomitee liikmete hulka kuuluvad riskijuht, komisjoni peaarvepidaja, vastavuskontrolli spetsialist, kaks töötajat peadirektoraatidest, kelle tööülesanded eeldavad teadmisi riskijuhtimisest ja finantsturgude järelevalvest, ning kaks eelarve peadirektoraadi töötajat, kelle on määranud eelarve peadirektoraadi peadirektor.
2. Liidu programmide rahastamiseks võlakirjade emiteerimise üle järelevalvet tegeva direktoraadi direktor on riski- ja vastavuskomitee alaline hääleõiguseta vaatleja.
3. Riskijuhtimise ja finantsturgude järelevalve eest vastutavad peadirektoraatide peadirektorid ning eelarve peadirektoraadi peadirektor määravad riski- ja vastavuskomitee liikmed. Määratud liikmetel on piisavad teadmised ja oskused riski- ja vastavuskomitee töö jaoks olulistest valdkondades, eelkõige seoses riskijuhtimise ja finantsturu järelevalvega.
4. Riskijuht kutsub riski- ja vastavuskomitee koosolekutele vähemalt kaks ja kuni kolm väliseksperti. Välisekspertid esitavad arvamusi ja osalevad komiteele esitatud küsimusi käsitlevates aruteludes ilma hääleõiguseta.
5. Riski- ja vastavuskomitee võtab võimaluse korral oma seisukohad vastu konsensuse alusel või, kui konsensus ei saavutata, liikmete lihthälteenamuse alusel. Hälte võrdse jagunemise korral on otsustav riskijuhi hääl.
6. Riski- ja vastavuskomitee võtab vastu oma töökorra.

5. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 24

Kehtetuks tunnistamine

Rakendusotsus (EL, Euratom) 2022/2544 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud otsusele käsitatakse viidetena käesolevale otsusele ning neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 25

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 12. detsember 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Vastavustabel	
19. detsembri 2022. aasta rakendusotsus (EL, Euratom) 2022/2544	Käesolev otsus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 9
Artikkel 9	Artikkel 10
Artikkel 10	Artikkel 11
Artikkel 11	Artikkel 12
Artikkel 12	Artikkel 13
Artikkel 13	Artikkel 14
Artikkel 14	Artikkel 16
Artikkel 15	Artikkel 17
Artikkel 16	Artikkel 18
Artikkel 17	Artikkel 19
Artikkel 18	Artikkel 20
Artikkel 19	Artikkel 21
Artikkel 20	Artikkel 22
Artikkel 21	Artikkel 23